

Programmabegroting 2025 en Meerjarenraming 2026-2028:

De programmabegroting voor 2025 is sluitend. Dit biedt ons één jaar stabiliteit in een financieel onzekere wereld. Daarom kijken we naar de jaren 2026 tot en met 2028 met bezorgdheid. De invoering van een nieuw financieringssysteem voor het gemeentefonds, samen met onze status als nadeelgemeente, schetst een complexe en uitdagende financiële toekomst. Deze omstandigheden dwingen ons tot strategische keuzes en proactieve maatregelen om de continuïteit van essentiële voorzieningen te waarborgen.

Het is belangrijk om te beseffen dat lokale overheden en het Rijk in principe als één overheid zouden moeten samenwerken. Helaas zien we dat de praktijk anders is. Steeds vaker worden lasten bij gemeenten gelegd zonder dat daar passende middelen tegenover staan. Dit leidt tot een situatie waarin landelijke beslissingen worden afgewenteld op de schouders van gemeenten, wat grote gevolgen heeft voor onze lokale gemeenschappen dus ook in Beek.

Lokale besturen hebben hun eigen toekomstplannen en ambities, maar door de opgelegde rijkskortingen lijken deze plannen steeds onhaalbaarder te worden. Dit spanningsveld tussen lokale en landelijke overheden belemmert niet alleen de vooruitgang van onze gemeente, maar ondermijnt ook het vertrouwen van onze inwoners. Wanneer belangrijke toekomstplannen niet gerealiseerd kunnen worden, of zelfs moeten worden afgeblazen, leidt dat tot onzekerheid over de toekomst van essentiële voorzieningen. Bovendien staat het vertrouwen in het lokale bestuur onder druk, vooral wanneer inwoners zien dat hun zorgen niet serieus worden genomen.

In deze context pleit Beek Lokaal voor een koers die de kernwaarden—bestaanszekerheid, kansgelijkheid en zorg voor elkaar—zo veel mogelijk beschermt, ondanks de negatieve meerjarenraming voor 2026-2028. Deze waarden zijn de fundamenten van onze gemeenschap en moeten ook in moeilijke tijden centraal blijven staan.

Laten we ons richten op het programma Zorg en Inkomen en Maatschappelijke Ontwikkelingen, dat met maar liefst 47% van ons budget een aanzienlijk deel van onze middelen vraagt. Het richt zich op brede welvaart en kansgelijkheid en is bedoeld om iedereen, van kinderen tot senioren, te ondersteunen. Een van onze belangrijkste doelen is om armoede actief te bestrijden, vooral onder kinderen. We geloven dat onderwijs, sport en cultuur cruciale middelen zijn om leerachterstanden en uitsluiting te voorkomen. Door in deze domeinen te investeren, leggen we de basis voor een inclusieve samenleving waar iedereen een kans krijgt om te groeien.

Toch staan we voor aanzienlijke uitdagingen, vooral door de stijgende zorgkosten. De vraag naar ondersteuning en begeleiding neemt toe, wat betekent dat we ons budget moeten herverdelen en aanpassen. De toenemende zorgbehoeften maken het noodzakelijk om niet alleen te reageren op huidige situaties, maar ook vooruit te kijken. Preventie speelt hierbij een cruciale rol. Door vroegtijdige ondersteuning te bieden, kunnen we mogelijk grotere zorgvraagstukken in de toekomst voorkomen en beter begeleiden, omdat er al eerder kleinere zorgtrajecten zijn opgezet.

Beek Lokaal vindt het van groot belang om zelfredzaamheid te bevorderen, maar dit moet altijd gepaard gaan met inclusie. Het is niet genoeg om inwoners zelfredzaam te maken als dit leidt tot isolatie of ontoegankelijke zorg. Wij staan voor een samenleving waarin mensen naar elkaar

omzien en waar sociale cohesie wordt versterkt. Dit realiseren we door initiatieven in het vrijwilligerswerk en het verenigingsleven te stimuleren. Ook de samenwerking met jongeren- en ouderenverenigingen is essentieel. Deze samenwerking versterkt het gemeenschapsgevoel en zorgt ervoor dat iedereen zich betrokken voelt.

Motie: Pré-mantelzorgwonen & Mantelwonen

De Raad van de Gemeente, in vergadering bijeen op 7 november 2024, constaterende dat:

De gemeente Beek een samenleving nastreeft waarin alle inwoners prettig kunnen wonen en leven. Hierbij is het belangrijk dat mensen zelfstandig kunnen blijven functioneren binnen de gemeenschap. Dit vereist een gedeelde maatschappelijke verantwoordelijkheid: door samen te werken dragen we bij aan 'samenredzaamheid' – het vermogen van mensen om met ondersteuning van hun sociale netwerk (familie, burens, vrienden) zo zelfstandig mogelijk te leven.

In deze context dienen wij vandaag de motie pré-mantelzorgwonen en mantelwonen in.

Verzoekt het college:

- Het concept van pré-mantelzorgwonen en mantelwonen te verkennen en beleid te ontwikkelen dat deze woonvormen mogelijk maakt, inclusief de ruimtelijke en juridische kaders die hiervoor vereist zijn.
- In gesprek te gaan met zorg- en woningorganisaties om de haalbaarheid en implementatie van pré-mantelzorgwonen en mantelwonen in de gemeente Beek te verkennen.
- De raad binnen zes maanden te informeren over de voortgang en mogelijkheden voor het faciliteren van deze woonvormen binnen Beek.

In het raadsvoorstel worden ook de voorbereidingen getroffen voor de aangekondigde rijkskortingen. Elke gemeente wordt de VNG gevraagd de vijf meest significante bezuinigingsmaatregelen beschrijven, inclusief de gevolgen. Voor Beek zijn deze maatregelen gekozen binnen de kaders van medebewindstaken, en vertegenwoordigen ze een totaalbedrag van €1.170.494. De keuzes die we maken hebben directe gevolgen voor onze dienstverlening en kunnen leiden tot een verarming van onze kernwaarden zoals bestaanszekerheid en kansengelijkheid. Dit is tegenstrijdig met de waarden waar Beek Lokaal voor staat en waarin wij geloven. Het is van belang om te benadrukken dat deze exercitie een ambtelijke oefening is geweest, gebaseerd op cijfers en niet op beleid.

Deze aangekondigde rijkskortingen vereisen een proactieve en strategische aanpak om de negatieve impact op gemeentelijke voorzieningen te beperken. Dit kan alleen worden bereikt door vooruit te denken, prioriteiten te stellen en creatieve oplossingen te zoeken. Een gezamenlijke inspanning van de gemeenteraad, het college en de ambtenaren is daarbij noodzakelijk, met een sterke focus op creativiteit, samenwerking en betrokkenheid van onze inwoners. Dit is een kans om samen te werken aan een veerkrachtige toekomst voor Beek,

waarin we ons kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden en waar iedereen de kans krijgt om bij te dragen aan onze gemeenschap, zonder iemand in de kou te laten staan.

Tot zover in mijn eerste termijn.